

Guía Docente				
Datos Identificativos				2021/22
Asignatura (*)	Historia Económica	Código	611G01002	
Titulación	Grao en Economía			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Primeiro	Formación básica	6
Idioma	Galego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Economía			
Coordinación	Lindoso Tato, Elvira	Correo electrónico	elvira.lindoso.tato@udc.es	
Profesorado	Lindoso Tato, Elvira	Correo electrónico	elvira.lindoso.tato@udc.es	
Web				
Descrición xeral	<p>Esta asignatura persegue un dobre obxectivo. Dun lado, a Historia Económica ten que ofrecer ao alumnado os coñecementos sobre a evolución económica en épocas pasadas que lle faciliten a comprensión do mundo actual. O contexto actual no que vivimos (e no que o alumnado vai actuar como economista) é resultado dunha larga evolución, sen cuya comprensión faltariannos elementos para unha interpretación correcta dos acontecementos actuais. Nun mundo cada vez máis globalizado, o coñecemento da Historia Económica e das súas raíces máis profundas ten que formar parte da maleta intelectual dun futuro economista. Doutro lado, o coñecemento e reflexión sobre a evolución económica das sociedades (sobre todo europeas) en épocas pasadas ten que introducir o estudante nun tipo de temáticas e razonamentos propios dun economista (o funcionamento dos mercados, o comportamento dos consumidores e das empresas, os mecanismos de distribución e acumulación, a dinámica do crecemento económico, entre outros), e ten que facelo sen olvidar os factores institucionais que delimitan a acción económica. Ao referirse aos acontecementos económicos que xa sucederon e que son coñecidos, a Historia Económica permite introducir ao estudantado en situacións nas que todos estes elementos interactúan e se condicionan mutuamente. Deste modo, a Historia Económica complementa dende o estudo dunha realidade coñecida os modelos teóricos propios da análise económica.</p>			
Plan de continxencia	<p>1. Modificacións nos contidos Non se producen modificacións nos contidos.</p> <p>2. Metodoloxías *Metodoloxías docentes que se manteñen Manteñense todas pero en formato virtual. As actividades iniciais, os estudos de casos, a presentación oral, as sesións maxistrais e a proba obxectiva faránse de maneira non-presencial mediante entrega de tarefas en Moodle, a realización de cuestionarios online e a aplicación Teams para as exposicións dos traballos no calendario marcado a inicios do curso. *Metodoloxías docentes que se modifican Todas a metodoloxías pasan a formato non presencial no senso antes sinalado.</p> <p>3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado Correo electrónico e Teams no horario marcado ó comezo do curso.</p> <p>4. Modificacións na avaliación A avaliación será non presencial nos mesmos ítems marcados nesta guía docente. *Observacións de avaliación: Na primeira oportunidade, a proba práctica farase mediante unha entrega de tarefa no Moodle. A entrega do traballo farase de maneira idéntica segundo o sinalado na guía inicialmente (entrega de pdf a través do Moodle) e a exposición deste traballo individual terá lugar online a través da aplicación Teams. A proba obxectiva farase en formato online a través do Moodle. Para a segunda oportunidade e a convocatoria adiantada, a realización da proba sinalada nesta guía terá lugar no calendario oficial en formato online (a través do Moodle).</p> <p>5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía Non existen modificacións.</p>			

Código	Competencias / Resultados do título
A1	CE1- Contribuír á boa xestión da asignación de recursos tanto no ámbito privado como no público.
A2	CE2-Identificar e anticipar problemas económicos relevantes en relación coa asignación de recursos en xeral, tanto no ámbito privado como no público.
A3	CE3-Aportar racionalidade á análise e á descripción de calquera aspecto da realidade económica.
A4	CE4-Avaliar consecuencias e distintas alternativas de acción e seleccionar as mellores, dados os obxectivos.
A5	CE5-Emitir informes de asesoramento sobre situación concretas da economía (internacional, nacional ou rexional) ou de sectores da mesma.
A6	CE6-Redactar proxectos de xestión económica a nivel internacional, nacional ou rexional. Integrarse na xestión empresarial.
A7	CE7-Identificar as fontes de información económica relevante e o seu contido.
A8	CE8-Entender as institucións económicas como resultado e aplicación de representacións teóricas ou formais acerca de cómo funciona a economía.
A9	CE9-Derivar dos datos información relevante imposible de recoñecer por non profesionais.
A10	CE10-Usar habitualmente a tecnoloxía da información e as comunicación en todo a seu desempeño profesional.
A12	CE12-Aplicar á análise dos problemas criterios profesionais baseados no manexo de instrumentos técnicos.
A13	CE13-Comunicarse con fluidez no seu contorno e traballar en equipo.
B1	CB1 - Que os estudantes demostren posuir e comprender coñecementos nun área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral, e que soe encontrar nun nivel que, aínda que se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
B2	CB2 - Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dun xeito profesional e posúan as competencias que se demostran por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da su entorna de traballo.
B3	CB3 - Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da su área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
B4	CB4 - Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado
B5	CB5 - Que os estudantes desenvolvesen aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B6	CG1- Que os estudantes formados se convertan en profesionais capaces de analizar, reflexionar e intervir sobre os diferentes elementos que constitúen un sistema económico
B7	CG2 - Que os estudantes coñezan o funcionamento e as consecuencias dos sistemas económicos, as distintas alternativas de asignación de recursos, acumulación de riqueza e distribución da renda e estean en condicións de contribuír ao seu bo funcionamento e mellora
B8	CG3 -Que os estudantes sexan capaces de identificar e anticipar os problemas económicos relevantes, identificar alternativas de resolución, seleccionar as máis axeitadas e avaliar os resultados aos que conduce.
B9	CG4 -Que os estudantes respecten os dereitos fundamentais e de igualdade de oportunidades, non discriminación e accesibilidade universal das persoas con minusvalidez.
C1	CT1-Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C2	Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.
C4	CT2-Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	CT3-Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	CT4-Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	CT5-Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	CT6-Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título
---------------------------	-------------------------------------

Asimilar que as realidades económicas son complexas, interrelacionadas con variables sociais, políticas e culturais, e inmersas nun contexto dinámico	A8		
Coñecer e entender a realidade económica internacional e española, as súas transformacións no longo prazo, os sectores produtivos, e as institucións económicas e a súa evolución	A7	B1 B3 B7	
Apreciar o papel desempeñado polos factores económicos e os factores institucionais nos procesos de desenvolvemento económico	A3 A4		
Análise das variábeis que determinaron o liderado occidental no proceso de crecemento económico contemporáneo	A4 A7		
Axudar a entender as orixes e persistencia das desigualdades socioeconómicas entre países	A6 A7	B2 B8	C5 C8
Aplicar conceptos básicos da economía a diferentes contextos históricos	A3 A7		
Coñecer as distintas formacións económicas xurdidas na evolución histórica recente, e os factores que condicionaron as súas formas de crecemento	A4		C2
Potenciar o emprego de técnicas e instrumentos cuantitativos básicos que impliquen o uso de material estatístico e gráfico	A10 A12		
Capacidade analítica e sintética	A9		C4
Capacidade crítica e autocrítica	A13		C4
Capacidade de traballo en grupo	A13		C4 C7
Capacidade de expresión, oral e escrita			C1
Reforzar a capacidade de comprensión lectora	A7 A10		C1
Elaborar e defender argumentos sobre cuestións económicas	A4 A5		
Resolver problemas sobre as cuestións económicas, facendo uso dos coñecementos sobre as teorías, os modelos e os métodos científicos da economía e a empresa	A3		
Capacidade de procura, selección e elaboración de información	A2 A7		
Capacidade de aplicación dos coñecementos adquiridos á interpretación do material estatístico, gráfico e documental	A3 A7	B5 B6	
Destreza na aplicación de técnicas cuantitativas para o tratamento de repertorios estatísticos	A3 A4		
Capacidade para o traballo autónomo			C7 C8
Capacidade de aplicar o coñecemento na práctica	A6 A12		C4 C6 C7
Analizar e interpretar datos básicos da conxuntura económica	A4 A12	B4 B9	C4
A materia aporta valores humanísticos e culturais importantes para desenvolver o liderado en empresas e Administración pública ao que están chamados os futuros Graduados en Economía	A1 A2		C7 C8

Contidos	
Temas	Subtemas
Tema 1: As economías europeas preindustriais	1. Rasgos básicos das economías europeas precapitalistas 2. Valoración global: ¿Crecemento económico en Europa durante o período preindustrial?

Tema 2: A Revolución Industrial británica e a difusión do capitalismo, c.1770-c.1870	<ol style="list-style-type: none"> 1. A revolución industrial británica 2. A difusión do proceso de industrialización: modelos de crecemento
Tema 3: A segunda Revolución tecnolóxica, c.1870-1973	<ol style="list-style-type: none"> 1. Revolución tecnolóxica, internacionalización das economías e as orixes da empresa moderna 2. A inestabilidade do periodo de entreguerras, 1914-1945 3. A Idade Dourada do capitalismo
Tema 4: A economía mundial, crecemento e crises (1973-2021)	<ol style="list-style-type: none"> 1. A crise da década de 1970 2. O crecemento económico mundial no marco da segunda globalización 3. As grandes crisis do século XXI

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Actividades iniciais	A1 A3 A4 A7 A13 B2 B3 B4 B5	2	0	2
Sesión maxistral	A2 A8 B1 B6 B7 B8 B9 C4 C5 C7 C8	17	51	68
Estudo de casos	A5 A6 A9 A10 A12 C1 C2 C6	19	38	57
Presentación oral	A2 A3 A7 A8 A9 A10 A12 A13 B2 B1 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 C1 C2 C4 C6 C8	1	11	12
Proba obxectiva	A2 A4 A7 A8 A13 B2 B1 B3 B4 C1 C2	3	0	3
Atención personalizada		8	0	8

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Actividades iniciais	Orientación docente, técnicas de traballo e planificación do curso
Sesión maxistral	Nas sesións maxistras se impartirán as pautas clave da materia que o estudante debe coñecer e preparar con traballo individual utilizando o resto de instrumentos que ofrece o curso.
Estudo de casos	Análise das prácticas que conteñen diverso material cuantitativo e cualitativo relacionado co contido da asignatura
Presentación oral	Exposición e discusión en horario lectivo dun traballo individual sobre un aspecto teórico ou práctico da materia
Proba obxectiva	Consistirá na realización dun exame escrito sobre os contidos do programa nas convocatorias oficiais.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Actividades iniciais Estudo de casos Presentación oral	En cada metodoloxía, procurase a atención persoalizada nas correspondentes sesións de tutoría individual (seguimento do traballo do estudantado, resolución de dúbidas, orientación cara a mellora do estudo, etc.). Ademais, nas tutorías de grupos reducidos realizaránse actividades de orientación docente, de seguimento do traballo do estudantado, de resolución de dificultades e conflitos na materia, etc. Dita atención terá lugar mediante a aplicación Teams no horario marcado ao inicio do curso.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Estudo de casos	A5 A6 A9 A10 A12 C1 C2 C6	Incluen as prácticas con material cuantitativo y cualitativo que serán avaliadas cunha proba ao longo do primeiro cuatrimestre. O calendario da proba facilitarase ao comezo do curso.	30
Presentación oral	A2 A3 A7 A8 A9 A10 A12 A13 B2 B1 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 C1 C2 C4 C6 C8	Esta presentación correspóndese coa realización, exposición e discusión dun traballo individual durante o primeiro cuatrimestre, baseado no material gráfico-estadístico ou teórico que o docente facilitará aos estudantes e que estos deberán analizar a partires de consultas bibliográficas (realizadas individualmente na biblioteca universitaria). O calendario da entrega do traballo e da súa exposición facilitarase durante as primeiras semanas do curso.	30
Proba obxectiva	A2 A4 A7 A8 A13 B2 B1 B3 B4 C1 C2	Consistirá na realización dun examen escrito sobre os contidos teóricos do programa na convocatoria oficial da primeira oportunidade. Valorarase a capacidade de expresión, o manexo e o dominio do vocabulario específico, a capacidade analítica e sintética e, por suposto, o coñecemento dos contidos do programa.	40

Observacións avaliación

Non se exige asistencia obrigatoria á clase. Porén, recoméndase a asistencia a clase dende o primeiro día aínda que o estudante esté pendente de completar o proceso de matrícula porque o calendario da avaliación fixado aos inicios do curso (para cada apartado anterior) é independente da data de matrícula individual do alumno. A asistencia do estudantado deberá cumprir as condicións que marquen as autoridades sanitarias correspondentes (por exemplo, distancia social e emprego de máscara, non acudir a clase con síntomas de covid19, etc.).

A entrega dos traballos documentais que se realicen nesta materia solicitarase en formato pdf a través da plataforma Moodle (campus virtual) nas condicións que os docentes sinalarán ó inicio do curso. A exposición do mesmo realizarase de xeito presencial en horario docente e nas datas marcadas polos docentes, sempre que a evolución da pandemia o permita. En caso de novo confinamento, aplicaránse as condicións do plan de continxencia.

Os alumnos/as deben consultar obrigatoria e frecuentemente a plataforma virtual da materia (moodle), onde os profesores colocan a información mais relevante da mesma. Ademáis, os estudantes deben subir obrigatoriedade unha foto actualizada ao seu perfil de moodle para a súa correcta identificación antes do 30 de setembro de 2021.

Está prohibido acceder á aula do exame/probas con calquer dispositivo que permita a comunicación co exterior e/ou o almacenaxe de información.

De igual maneira, é necesario que cada alumno que desexe realizar as probas se identifique correctamente co D.N.I. na aula onde se vaia realizar a proba (ten que acreditar a súa personalidade dacordo ca normativa vixente).

A calificación de non presentado corresponde ao alumno, cando só participe de actividades de avaliación que teñan unha ponderación inferior ao 20% sobre a calificación final, con independencia da calificación alcanzada.

Estudantes con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia: excepto para as datas aprobadas na Xunta de Facultade para a proba obxectiva final, para as restantes probas acordarase ao inicio do curso un calendario específico compatible coa súa dedicación sempre e cando ese calendario esté integrado na franxa horaria das exposiciónes ou probas prácticas da clase do grupo asinado ó estudante (porque a proba práctica e a exposición do traballo teñen lugar de maneira presencial diante do resto do estudantado no horario lectivo do grupo de clase no que se atope o alumno). O estudante que se atope nestas circunstancias debe poñerse en contacto cos seus docentes vía correo electrónico antes do 30 de setembro de 2021. Así mesmo, recordamos que non se require asistencia obrigatoria á materia salvo para as probas e a exposición dos traballos; éstos si requiren presenza física do estudante, sempre e cando desexe ser avaliado neses ítems.

Primeira oportunidade: os criterios de avaliación son os marcados nesta sección. Para superala asignatura, o estudante debe obter como mínimo 50 puntos dos 100 totais. Por tanto, todos os estudantes, incluídos os que teñan recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia, poderán superala materia obtendo a lo menos 50 puntos dos 100 totais entre todas as probas do curso. Aqueles estudantes que non poidan acudir as probas do curso con motivo debidamente xustificadas (xustificadas cos certificados correspondentes para os casos que contempla a normativa académica -caso de enfermidade ou accidente, por exemplo-), poderán realizar as mesmas noutra ocasión que lles será comunicada polos docentes tendo en conta o sinalado polo

regramento académico.

Respecto á convocatoria da segunda oportunidade e a da extraordinaria adiantada, ambas dúas consistirán na realización dunha proba obxectiva cun valor máximo do 70% da nota final. A puntuación obtida nesta proba engadirase á calificación que o/a estudante obtivera, ou ben na proba práctica do primeiro cuatrimestre, ou ben no traballo do curso do primeiro cuatrimestre (seleccionarase só unha desas notas, a maior obtida polo alumno/a). Na convocatoria adiantada, se o estudante carece de nota de avaliación continua durante o curso 2021/22, engadirase á puntuación obtida a da avaliación continua do curso inmediatamente anterior. En calquera caso, en ambas dúas oportunidades, aínda que non teñan nota de avaliación continua, os estudantes poderán superar a materia nas citadas oportunidades obtendo 5 puntos dos 7 potenciais.

Fontes de información

Bibliografía básica	<p>COMO ORIENTACIÓN BÁSICA RECOMÉNDANSE AS SEGUINTES LECTURAS XERAISA) Manual preferente:- FELIU, G., SUDRIÀ, C. (2013): Introducción a la historia económica mundial, Valencia, Universidad de Valencia, 2ª edición. B) Outros manuais:- CAMERON, R. (2000): Historia económica mundial. Desde el Paleolítico hasta el presente, Madrid, Alianza Editorial. · COMÍN, F., HERNÁNDEZ, M. y LLOPIS, E. (2005): Historia Económica Mundial, siglos X-XX, Barcelona, Crítica. · FOREMAN-PECK, J. (1995): Historia de la economía mundial. Las relaciones eco-nómicas internacionales desde 1850, Madrid, Prentice Hall. Ademáis, existen en formato electrónico as seguintes obras: Feliu, Gaspar y Sudrià, Carles (2013): Introducción a la Historia Económica Mundial, Valencia, Universitat de València, 2ª edición. Bernardos, J. U. et al. (2014): Historia económica, Madrid, UNED. E-ISBN: 9788436269307. P-ISBN: 9788436267396 Williamson, J. G. (2012): El desarrollo económico mundial en perspectiva histórica: cinco siglos de revoluciones industriales, globalización y desigualdad, Zaragoza, Prensas Universitarias de Zaragoza. E-ISBN: 9788415770756 P-ISBN: 9788415538677 Tascón, J., López, M. A. (2012): Historia económica mundial: una visión eurocéntrica de la actividad económica, del Neolítico al siglo XXI, Madrid, Biblioteca Nueva. E-ISBN: 9788499407494 P-ISBN: 9788499405254 Martín, V. (2006): Lecciones de historia económica, Madrid, McGraw-Hill. E-ISBN: 9788448183707 P-ISBN: 9788448146467</p>
Bibliografía complementaria	<p>BIBLIOGRAFÍA COMPLEMENTARIA ALDCROFT, D.H. (2003): Historia de la economía europea, 1914-2000, Barcelona, Crítica. BARQUÍN, R. (2020): Escapando del eurocentrismo. Una historia no-europea del mundo en la Edad Moderna, Santander, Ediciones Universidad de Cantabria. COMÍN, F. (2011): Historia económica mundial: de los orígenes a la actualidad, Madrid, Alianza. DE VRIES, J. (1992): La economía de Europa en un período de crisis, 1600-1750, Madrid, Cátedra. Di Vittorio, A. (coord.) (2003): Historia económica de Europa: siglos XV-XX, Barcelona, Crítica. Fontana, J. (2017): El siglo de la revolución. Una historia del mundo desde 1914, Barcelona, Crítica. KENWOOD, A.G. y LOUGHEED, A.L. (1991): Historia del desarrollo económico internacional, Madrid, Istmo, vol. 1. KRIEDTE, P. (1994): Feudalismo tardío y capital mercantil, Barcelona, Crítica. OCAMPO SUÁREZ-VALDÉS, J. (1998): Historia económica mundial y de España, Oviedo, Universidad de Oviedo. PALAFOX, J. (coord.) (1998): Curso de historia económica, Valencia, Tirant lo Blanch. Roberts, M. (2016): La larga depresión. Cómo ocurrió, por qué ocurrió y qué ocurrirá a continuación, El viejo topo. Tortella, G. (2017): Capitalismo y revolución. Un ensayo de historia social y económica contemporánea, Madrid, Gadir. ZAMAGNI, V. (2001): Historia económica de la Europa contemporánea: de la revolución industrial a la integración europea, Barcelona, Crítica.</p>

Recomendacións

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

A materia non esixe requisitos previos. Nembargantes, considéranse recomendables algúns prerequisites e coñecementos previos: coñecementos de Historia Universal, familiaridade con conceptos básicos de Economía así como coñecementos do programa Word a nivel de usuario para a realización dos traballos. Recoméndase familiarizarse co funcionamento da biblioteca universitaria (uso do catálogo e os servizos que ofrece a biblioteca) de cara a realización do traballo do curso.

Así mesmo, recoméndase dispoñer dun ordenador personal con cámara e conexión a internet estable en caso de que a situación sanitaria empeore e se ordene un novo confinamiento. Tamén recordamos que a Facultade de Economía e Empresa dispón de aulas informáticas con ordenadores para o estudantado (véanse máis detalles na web da Facultade sobre o seu uso).

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías